

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา

1. ชื่อนวัตกรรม การบริหารครุวัตกรด้วย SA-OON Model
2. นางสังวาลย์ ประพรม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองไข่นก
3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม 16 พฤษภาคม 2565 – 31 มีนาคม 2566
4. ที่มาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ ตลอดจนจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา : 2546)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ถือเป็นหัวใจหลักของการจัดการศึกษาในประเทศไทย หลักสูตรนี้ถูกปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาทักษะที่จะเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง เช่นการคิดวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหาและการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ การบูรณาการความรู้และทักษะชีวิต โดยให้บูรณาการความรู้ทางวิชาการและทักษะชีวิต ซึ่งจะเป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมเผชิญกับโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการเรียนการสอน ครูถูกกระตุ้นให้ใช้สื่อและเทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงข้อมูลได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการสร้างความรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) 2560 : 35-58)

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องสำหรับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานซึ่งจะทำให้เกิดทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 เป็นการเรียนรู้ที่จะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ เข้าใจองค์ความรู้ และมีหลักการต่าง ๆ ในสาระวิชา ผ่านการปฏิบัติด้วยตนเอง ไม่ผ่านการท่องจำ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจทฤษฎีในมิติที่ลึกและเชื่อมโยงยิ่งขึ้น และเห็นคุณค่าของความรู้ในบริบทของชีวิตจริง ทำให้การเรียนรู้เป็นเรื่องสนุกและมีชีวิตชีวา (วิจารณ์ พานิช 2555 : 5) การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นการรวมทักษะหลากหลายไว้ด้วยกัน ซึ่งเป็นทักษะที่นักเรียนต้องเรียนรู้ เช่น การตั้งคำถาม (Driving Question) กระบวนการเสาะแสวงหาความรู้ ในเชิงลึกด้วยตนเอง (In-Depth Inquiry) การเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับเนื้อหาสาระ (Significant Content) การฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ความรู้มาใช้ปรับปรุงและแก้ไขปัญหา การจัดกิจกรรมทำท่ายให้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้แก่ ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์จากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) การจัดการเรียนรู้พบว่าสาเหตุเกิดจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูยังไม่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ครูยังเน้นการเรียนรู้โดยการถ่ายทอดความรู้และเนื้อหา โดยไม่มีการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพ ครูยังไม่มีนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน ยังไม่เป็นครูนวัตกรรม จึงเป็นผลทำให้ผู้เรียนมีความรู้แต่ขาดทักษะกระบวนการคิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการคิดแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ขาดทักษะกระบวนการทำงาน ซึ่งเป็นทักษะที่ผู้เรียนจะต้องนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง รวมทั้งการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ข้าพเจ้าในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาจึงได้พัฒนา **การบริหารครูนวัตกรรมด้วย SA-OON Model** โรงเรียนบ้านหนองไข่นก อำเภอม่วงสามสิบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูนวัตกรรมให้ใช้กระบวนการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) เป็นครูมืออาชีพ และพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

5. วัตถุประสงค์

1. เพื่อบริหารครูให้เป็นครูนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ
2. เพื่อพัฒนาครูนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ
3. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน RT,NT,O-NET

6. กลุ่มเป้าหมาย

1. ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านหนองไข่นกร้อยละ 100 เป็นครูนวัตกรรม
2. นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองไข่นก จำนวน 238 คนได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้รับการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

7. เครื่องมือที่ใช้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับในการจัดทำนวัตกรรมครู
2. แบบสังเกตการณ์สอนของครูในชั้นเรียน
3. แบบประเมินการสอน RT,NT,O-NET

8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

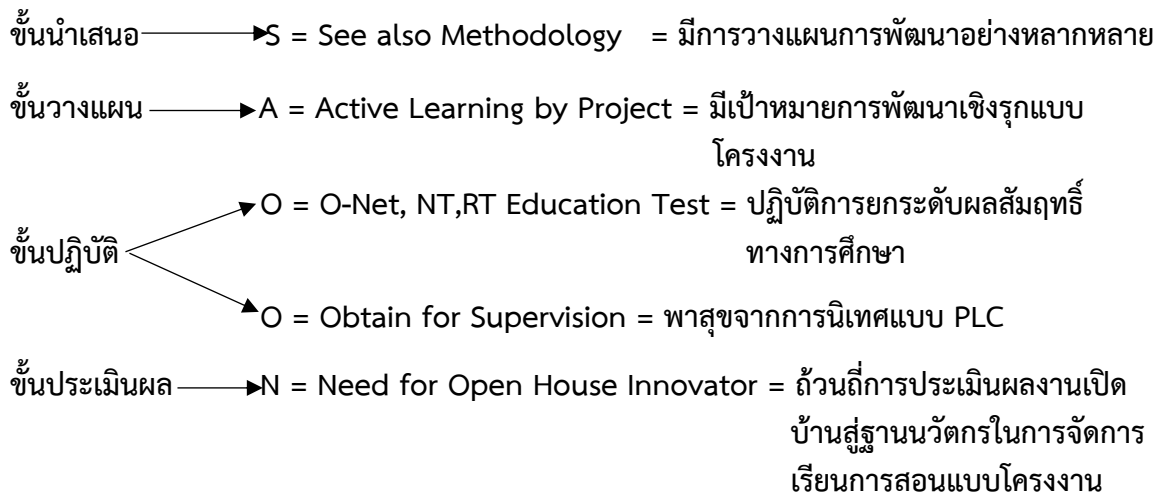
โรงเรียนบ้านหนองไข่นก อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี ดำเนินการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเริ่มจากการวิเคราะห์ความต้องการจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนและความสอดคล้องกับหลักสูตร วางแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบนวัตกรรม เพื่อการจัดการเรียนรู้และนำสู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ในคาบชุมนุม ที่ยึดโยงกับสภาพปัญหาหรือหัวข้อการพัฒนาในโรงเรียนผ่านกิจกรรมโครงการ นำมาจัดการเรียนรู้ สู่โครงการ ด้วยกระบวนการ NONGKAINOK Model ซึ่ง NONGKAINOK Model เป็นการจัดการเรียนการสอนโครงการตามขั้นตอนของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 4 ขั้นตอนคือ ขั้นนำเสนอ ขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติ และขั้นประเมินผล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : 2550) ซึ่งได้นำขั้นตอนของ NONGKAINOK Model เชื่อมโยงสู่ขั้นตอนของโครงการ 4 ขั้นตอน แล้วนำลงสู่ผู้เรียนอย่างเป็นระบบโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงการผ่านฐานกิจกรรมการเรียนรู้ครูทุกคนสู่นวัตกรรม 19 ฐานกิจกรรม ดังนี้ การพัฒนาทักษะการอ่านคำพื้นฐานประถมวัย

ด้วย MANJAN Model การสร้างสรรค์ศิลปะจากไหมพรมหลากสี ด้วย THITIMA Model ศิลปะสร้างสรรค์ การปั้นดินน้ำมันเสริมสร้างจินตนาการโดย DENNAPA Model Electric Quiz : พิชิตพญายักษ์ไทย ใช้จัดการ เรียนรู้ ด้วย U-MARIN Model ตะลุยแดนมาตราตัวสะกดแม่เเกอว ด้วย TRIP Model จิกซอร์เจ้าปัญหา ด้วย NIPAPORN Model สนุกคิด วิทย์สร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ ด้วย WICHAN Model เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษ ให้ถูกต้อง สอดคล้องไวยากรณ์ ด้วย SIRIPORN Model การพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย เพื่อ เกิดการเรียนรู้ด้วย KRUTAN Model การพัฒนาทักษะการคิดโดยใช้การจัดการเรียนรู้ ด้วย BUMBIM Model การพัฒนาปัจจัยการผลิตโดยโมเดลธรรมชาติ ด้วย THANAKAN Model การพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี สร้างสรรค์ ด้วย SUKANYA Model เพลิดเพลินกับนิทานพื้นบ้านพัฒนาการอ่านจับใจความ ด้วย SUPADA Model วิทยาศาสตร์ พัฒนาชีวิต รู้คิด ประดิษฐ์ใช้ ด้วย SUPAMAS Model พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ภาษาอังกฤษด้วย PRAEW Model การประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุธรรมชาติที่มี ด้วย PREEDA Model การ บริหารงานโรงเรียนบ้านหนองไชนก ด้วย TANONGSUK Model ซึ่งสามารถเชื่อมโยงผังการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

การบริหารครูนวัตกรรม ด้วย SA-OON Model

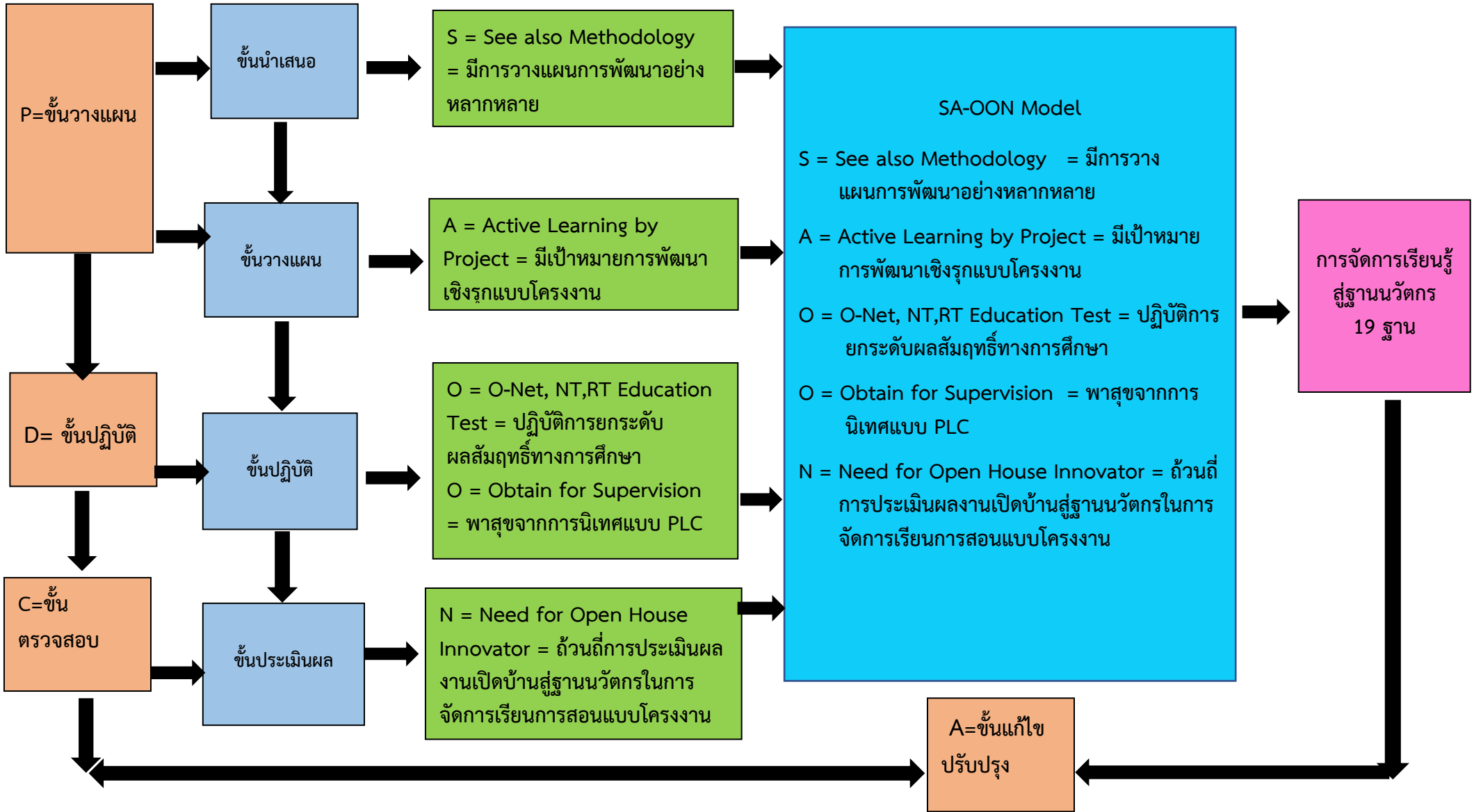
ขั้นตอนโครงการ

SA-OON Model

แผนภาพที่ 1 การเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้แบบโครงการกับการบริหารครูนวัตกรรมด้วย SA-OON Model

กระบวนการดำเนินงานการบริหารครูนวัตกร ด้วย SA-OON Model

9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. วิธีปฏิบัติที่ดี และความคิดเชิงนวัตกรรม
2. การบริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21

10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้ การบริหารครูนวัตกรรม ด้วย SA-OON Model

ขั้นตอนการดำเนินงาน	แนวทางดำเนินกิจกรรม	ช่วงเวลาดำเนินการ
ขั้นการสร้างความตระหนัก	<ol style="list-style-type: none">1. จัดทำแผนป้ายประชาสัมพันธ์ SA-OON Model ที่เชื่อมโยงสู่กระบวนการของโครงการ แจกให้กับนักเรียนทุกคน นำไปติดที่หน้าอาคารเรียน2. การประชุมชี้แจงแก่ครู บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียน	1-6 พ.ค. 65 11 พ.ค. 65
ขั้นดำเนินการ	<ol style="list-style-type: none">1. ทำนวัตกรรมของทุกคนเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ พร้อมทำคู่มือนวัตกรรมของตนเอง2. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรกลุ่มสาระ คำอธิบายรายวิชา ผลลัพธ์รายปี ผลลัพธ์ช่วงชั้น การบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้3. ดำเนินการทำคลังข้อสอบ นำมาตีพิมพ์เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	1 มิ.ย. – 30 ธ.ค. 65
ขั้นประเมินผล	<ol style="list-style-type: none">1. นิเทศติดตามการดำเนินงานแบบ PLC เป็นระยะๆ แบ่งเป็น 3 ระยะ ระยะก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ หลังดำเนินการ ตามแนวการนิเทศโครงการ2. นำเสนอการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการตามฐานนวัตกรรม	ตลอดปีการศึกษา 30 ธ.ค. 65
ขั้นสรุป รายงานผล	<ol style="list-style-type: none">1. สรุปรายงานนวัตกรรมต่อสาธารณชน2. การจัดนิทรรศการการเปิดบ้านสู่ฐานนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการทั้งระบบ3. นำผลการพัฒนางานวางแผน ปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ยั่งยืน	1 ม.ค.- 30 มี.ค. 66

11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

1. มีการบริหารให้ครูทุกคนมีนวัตกรรมเป็นของตนเอง เป็นครูนวัตกรรม
2. นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้จากการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน RT,NT,O-NET มีพัฒนาการที่เพิ่มขึ้น

12. บทเรียนที่ได้รับ

1. สามารถบริหารให้ครูทุกคนมีนวัตกรรมประจำตัวครูได้สำเร็จ เพราะ ผู้บริหารจะต้องเป็นตัวอย่างเป็นผู้นำทางวิชาการในการที่จะนำครูทำนวัตกรรมแบบโครงการและทำเป็นกระบวนการตามขั้นตอนของการทำงานนวัตกรรมและนำลงสู่ผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม

2. นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้แบบโครงการที่ครูประจำชั้นจัดการเรียนการสอนแบบโครงการให้ แต่ยังไม่สำเร็จเท่าที่ควร เพราะเป็นการบริหารการเปลี่ยนแปลงในการนำนวัตกรรมสู่การปฏิบัติให้ชัดเจน

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมมีพัฒนาการที่เพิ่มขึ้น เป็นที่น่าพึงพอใจระดับหนึ่ง

13. เงื่อนไขความสำเร็จ

1. เพราะผู้บริหารมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จําำนำครูทุกคนในการทำนวัตกรรมของตนเองให้สำเร็จ

2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนให้ความร่วมมือและเปิดใจในการรับการเปลี่ยนแปลงการวิธีจัดการเรียนการสอนแบบโครงการที่เป็นระบบ มีขั้นตอนถูกต้องตามหลักวิชาที่มีมาของนวัตกรรมที่อธิบายได้

3. นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมของบริบทของสถานศึกษา

4. มีการนิเทศแบบ PLC เป็นระยะๆ และต่อเนื่อง

5. การจัดงานเปิดบ้านสู่ฐานนวัตกรรม เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับชุมชน และหน่วยงาน องค์กรอื่นที่อยู่ใกล้เคียงได้อย่างเหมาะสม

14. ภาพกิจกรรม

ภาคผนวก

